

Bijlage 5. Een overzicht van de uitgaven met betrekking tot de BES-eilanden, gerelateerd aan de afgesproken taakverdeling met Saba en Sint Eustatius;

C. Overzicht uitgaven BES

Op 3 november jl. zijn bestuurlijke afspraken gemaakt tussen Nederland, Saba en St. Eustatius over de toekomstige taakverdeling tussen de overheid van de eilanden en de Nederlandse rijksoverheid. Op basis van het afgesproken eilandelijke takenpakket is gekeken naar de omvang van de toekomstige eilandelijke begrotingen.

Het uitgangspunt hierbij is dat middelen de taak volgen. Daarom wordt in het kader van de afgesproken taakverdeling vooral gekeken naar eventuele taakverschuivingen ten opzichte van het huidige takenpakket. Hoewel er verschillende verschuivingen plaatsvinden zijn er slechts enkele taakverschuivingen waar significante financiële bedragen mee gemoeid zijn. Het gaat hierbij om:

1. de onderstand die in de toekomst door het ministerie van SZW uitbetaald zal worden;
2. de lerarensalarissen waar het ministerie van OCW in de toekomst zorg voor zal dragen;
3. de kosten voor de brandweer die in de toekomst door het ministerie van BZK zullen worden gedragen;
4. de kosten die gemaakt worden in het kader van volksgezondheid die via het lokale zorgkantoor door het ministerie van VWS betaald zullen worden.

Op basis van de eilandbegrotingen van 2009 is berekend welke financiële gevolgen de genoemde taakverschuivingen teweeg brengen. Hieronder wordt dat in een tabel weergegeven.

Tabel 3: Som van eilandbegrotingen BES vóór en ná transitie CONCEPTBEREKENING
(bedragen op basis van begroting 2009)

begrotingskoers 2009 1 NAFL = € 0,40	bedragen in mln. euro	
	begroting voor taakverschuiving	begroting na taakverschuiving
Uitgavencateg.		
Openbaar bestuur	9,4	9,4
Openbare orde	2,5	0,6
Verkeer en vervoer	5,2	5,2
Economische Zaken	1,6	1,6
Onderwijs	14,7	3,4
Cultuur en recreatie	3,6	3,6
Sociale voorzieningen	7,1	1,6
Volksgezondheid	7,1	3,1
Ruimtelijke ordening	0,3	0,3
Diversen	9,6	6,6
Totaal begrotingen	61,1	35,2
minus tekortenreeks 2009		3,6
totaal generaal		31,6
minus inkomsten		13,2
reservering onderhoudskosten		2,0
vrije uitkering		20,5

Bij de tabel dienen enkele belangrijke voorbehouden te worden gemaakt. Allereerst zijn met Bonaire nog geen bestuurlijke afspraken gemaakt over de toekomstige taakverdeling. De berekening is gebaseerd op de gemaakte afspraken met Saba en St. Eustatius. Een ander voorbehoud is dat er ook met Saba en St. Eustatius nog geen overeenstemming is over de hoogte van de vrije uitkering. Een van de zaken waar nog over gesproken wordt met de eilanden is de vraag of er extra geld beschikbaar zou moeten komen voor onderhoud van onder andere infrastructuur en overheidsgebouwen. Daarnaast moet de berekening van de vrije uitkering in het bredere financiële kader van de commissie Havermans geplaatst worden. Immers, het financieel kader dat door Havermans geboden wordt is gebaseerd op de som van eilandelijke én rijksuitgaven. De hoogte van de eilandelijke uitgaven hebben dus directe gevolgen voor de

hoeveelheid beschikbare middelen op rijksniveau. Op dit moment worden door BZK gesprekken gevoerd met de ministeries over de verdeling van het totale uitgavenkader over de eilanden én departementen. Pas bij Voorjaarsnota zal op dit punt meer duidelijkheid geboden kunnen worden.

De tabel is gebaseerd op de som van de drie individuele eilandelijke begrotingen. Hiervoor is gekozen om de methodiek van berekening inzichtelijk te maken. De eilanden houden ook in de toekomst individuele begrotingen.

Zoals u kunt zien verschuiven er in het overzicht vooral kosten op de gebieden van openbare orde, onderwijs, sociale voorzieningen en volksgezondheid. Na het verschuiven van de taken en bijhorende middelen zou dit een totale begroting van de drie eilanden gezamenlijk opleveren van ruim € 35 mln.

Aangezien de begrotingen van de BES-eilanden per 2011 sluitend moeten zijn, wordt de tekortreeks in mindering gebracht op de omvang van de totale begroting. De tekortenreeksen van de BES-eilanden voor 2009 tellen op tot een totaalbedrag van ongeveer € 6,1 mln. op basis van het eilandelijke takenpakket vóór taakverschuiving. De aftrek in bovenstaande tabel vindt plaats ná taakverschuiving. Het bedrag is lager omdat het afgetrokken wordt van het nieuwe (kleinere) eilandelijke takenpakket. Na aftrek van de Nederlandse bijdrage in het kader van de tekortenreeks blijft er een totale gezamenlijke begroting voor de BES-eilanden over van ongeveer € 31,5 mln. De dekking voor deze uitgaven komen naast de vrije uitkering uit de eigen inkomsten à € 13 mln.

Zoals hierboven genoemd, wordt er nog met de eilanden gesproken over onderhoud van onder andere infrastructuur en overheidsgebouwen, waarvoor de eilanden in hun begroting tot op heden niets hebben gereserveerd. Hierbij kunt u denken aan de wegen, (lucht)havens, overheidskantoren en scholen. Bij de conceptberekening in bovenstaande tabel wordt hiervoor vooralsnog rekening gehouden met een bedrag van € 2 mln. Hiermee zou de vrije uitkering in de voorlopige berekening uitkomen op een bedrag van ruim € 20 mln. Hierbij wil ik opmerken dat uitgegaan is van cijfers uit 2009 die nog niet zijn geïndexeerd. De werkelijke vrije uitkering kan na indexering een paar procent hoger uitvallen.